

ดัชนีราคาข้าวเดือนกุมภาพันธ์ 2555...ราคายังมีแนวโน้มหดตัวอย่างต่อเนื่อง (ฉบับส่งสื่อมวลชน)

ราคาข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 คาดว่า จะยังมีแนวโน้มหดตัวอย่างต่อเนื่องจากเดือนมกราคม 2555 อันเป็นผลจากการส่งออกที่ยังมีแนวโน้มชะลอลง และปริมาณข้าวที่เข้าโครงการรับจำนำยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายของรัฐบาล ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรขายได้หดตัวเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และราคาขายส่งและราคาส่งออกก็มีแนวโน้มหดตัวอย่างต่อเนื่องเช่นกัน จากการเผชิญการแข่งขันที่รุนแรง ทั้งจากอินเดียและเวียดนาม ทำให้การส่งออกข้าวของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2554

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย รายงานดัชนีราคาข้าวในเดือนธันวาคม 2554 ดัชนีราคาข้าวเฉลี่ยในปี 2554 และดัชนีราคาข้าวในเดือนมกราคม 2555 แสดงในตารางข้างล่างนี้

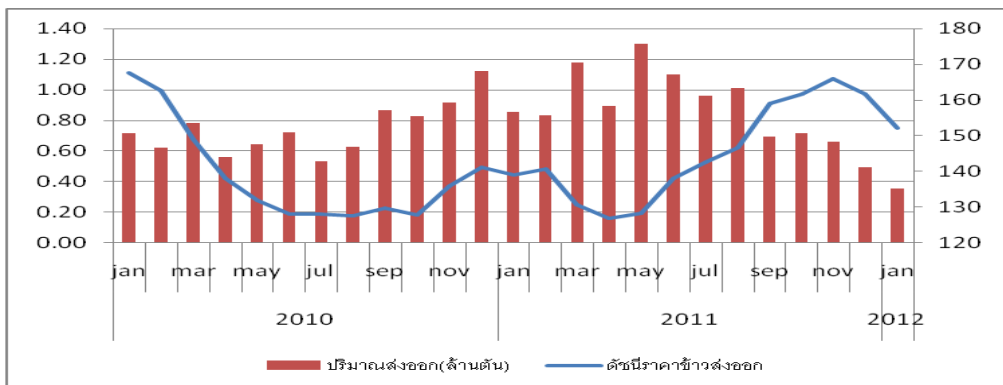
ดัชนีราคา (2548=100)	เดือนธันวาคม 2554			ปี 2554		เดือนมกราคม 2555		
	ดัชนี	%MoM	%YoY	ดัชนี	%YoY	ดัชนี	%MoM	%YoY
เกษตรกรขายได้	192.98	+0.4	+9.2	184.32	+4.9	188.93	-2.1	+8.2
ราคาขายส่งหน้าโรงสี	187.80	-3.6	+10.1	180.68	+6.4	180.43	-3.9	+2.9
ราคาส่งออกข้าวทุกประเภทของไทย	185.40	-3.1	+10.8	171.02	+10.4	178.89	-3.5	+10.1
ราคาส่งออกข้าว5%ของไทย	161.68	-2.5	+14.6	145.13	+4.4	152.24	-5.8	+9.4
ราคาส่งออกข้าว5%ของเวียดนาม	152.84	-9.3	+4.1	151.52	+15.9	140.62	-8.0	-2.6

ที่มา : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

หมายเหตุ : แม้ว่าราคาข้าวเวียดนามจะต่ำกว่าไทย แต่เมื่อคำนวณดัชนีราคาแล้วในบางช่วงสูงกว่าเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคามีอัตราเร่งที่สูงกว่าไทยโดยเฉพาะตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา ทั้งนี้ ค่าดัชนีอาจจะผันแปรไปขึ้นอยู่กับทางเลือกปีฐาน ประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนี

ในช่วงปี 2554 ดัชนีราคาข้าวในทุกระดับตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปี 2553 เนื่องจากการส่งออกข้าวในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2554 อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีการส่งออกเฉลี่ยประมาณ 1 ล้านตัน/เดือน ขณะที่ราคาส่งออกก็อยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน จากการที่ระดับราคาสินค้าอาหารในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดปัญหาวิกฤตขาดแคลนอาหาร อันเป็นผลมาจากปัญหาสภาพอากาศที่แปรปรวนในประเทศที่เป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก

ปริมาณการส่งออกข้าวและดัชนีราคาส่งออกข้าวของไทย

ที่มา : ปริมาณส่งออกข้าวจากกระทรวงพาณิชย์ ดัชนีราคาข้าวส่งออกคำนวณโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ในเดือนมกราคม 2555 ดัชนีราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้อยู่ในระดับ 188.93 หรือหดตัวร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2554 (MoM) แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) เนื่องจากปริมาณข้าวที่เข้าโครงการรับจำนำยังเพิ่มขึ้นในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายของรัฐบาล โดยชาวนาขายข้าวให้กับภาคเอกชนเนื่องจากไม่ต้องยุ่งยากในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติในการขายข้าวให้กับรัฐบาลในโครงการรับจำนำข้าว และภาคเอกชนรับซื้อข้าวไว้เพื่อจำหน่ายในประเทศ ซึ่งได้รับราคาดีกว่าการส่งออก

ส่วนดัชนีราคาขายส่งหน้าโรงสี และดัชนีราคาส่งออกยังคงหดตัวต่อเนื่องจากในเดือนธันวาคม 2554 จากการที่ต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรง ทั้งจากอินเดียและเวียดนาม โดยเฉพาะการแข่งขันในด้านราคา ส่งผลให้ผู้ส่งออกข้าวของไทยปรับลดราคาส่งออกข้าว แต่ราคาข้าวของไทยก็ยังอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าคู่แข่ง ดังนั้น การรับซื้อข้าวเพื่อการส่งออกลดลงด้วย ซึ่งส่งผลต่อทั้งราคาส่งออกและราคาขายส่งหน้าโรงสี โดยดัชนีราคาขายส่งหน้าโรงสีในเดือนมกราคม 2555 อยู่ในระดับ 180.42 หดตัวร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) ส่วนดัชนีราคาส่งออกข้าวทุกประเภทของไทยหดตัวไปอยู่ที่ระดับ 178.89 หรือหดตัวร้อยละ 3.5 MoM แต่ทั้งดัชนีราคาขายส่งหน้าโรงสีและดัชนีราคาส่งออกข้าวทุกประเภทยังขยายตัวเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 YoY และร้อยละ 10.1 YoY ตามลำดับ เนื่องจากข้าวยังอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าในเดือนมกราคม 2554

ประเด็นที่น่าสนใจคือ เนื่องจากการเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงจากอินเดีย ทำให้ดัชนีราคาข้าวส่งออกข้าวขาว 5% ในเดือนมกราคม 2555 ทั้งของไทยและเวียดนามปรับตัวลดลง โดยดัชนีราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของไทยอยู่ในระดับ 152.24 หดตัวร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2554 ส่วนดัชนีราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของเวียดนามก็หดตัวร้อยละ 8.0 ไปแตะที่ระดับ 140.62

อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกข้าวไทยยังอยู่ในฐานะเสียเปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากราคาส่งออกข้าวของไทยอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าประเทศคู่แข่ง โดยราคาส่งออกข้าวของไทยสูงกว่าเวียดนามประมาณ 80-85 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทข้าว) และสูงกว่าอินเดียประมาณ 59-135 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

แม้ว่าในช่วงเดือนมกราคม 2555 อินเดียนได้ปรับเพิ่มราคาส่งออกข้าว 5-20 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน เนื่องจากรัฐบาลอินเดียนอนุมัติให้มีการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นอีก 3-4 ล้านตัน ทำให้ผู้ส่งออกข้าวของอินเดียนไม่ต้องตัดราคาส่งออกเพื่อชิงโควตาส่งออกข้าวที่เดิมกำหนดไว้เพียง 2 ล้านตันเท่านั้น

ประเด็นที่ต้องติดตาม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คาดการณ์ปริมาณการผลิตข้าวปีเพาะปลูก 2554/55 เบื้องต้นว่าจะมีประมาณ 31.47 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับปีเพาะปลูก 2553/54 แยกเป็นข้าวนาปี 20.36 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 7.2 เนื่องจากข้าวเปลือกเจ้านาปีบางส่วนเสียหายจากน้ำท่วม และข้าวนาปรัง 11.11 ล้านตัน เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 9.6 ซึ่งนับว่าเพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากน้ำในเขื่อนต่างๆ อยู่ในระดับสูง ทำให้รัฐบาลไม่ได้จำกัดการปลูกข้าวนาปรังเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ประกอบกับราคาจำหน่ายข้าวเปลือกอยู่ในเกณฑ์สูง จึงใจให้เกษตรกรปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่จะต้องติดตาม คือ หลังจากมาตรการจำหน่ายราคาข้าวนาปีสิ้นสุดลงในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2555 แล้ว รัฐบาลจะมีมาตรการจำหน่ายข้าวนาปรังต่อเนื่องหรือไม่ และจะกำหนดราคาจำหน่ายในระดับใด เนื่องจากจะมีผลต่อราคาข้าวในประเทศและสถานะการแข่งขันในการส่งออกข้าว กล่าวคือ ถ้ารัฐบาลดำเนินมาตรการจำหน่ายข้าวนาปรัง จะส่งผลให้ราคาข้าวในประเทศยังมีแนวโน้มทรงตัวในระดับสูง แต่ถ้ารัฐบาลไม่ดำเนินมาตรการจำหน่ายข้าวนาปรัง ราคาข้าวน่าจะกลับมาเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดโลก โดยขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด และการแข่งขันในตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ

- การแข่งขันในการส่งออกนั้น คาดว่าการแข่งขันกับเวียดนามจะมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าข้าวของเวียดนามจะออกสู่ตลาดมากในเดือนมีนาคม 2555 ซึ่งล่าช้ากว่าปีปกติประมาณ 1 เดือน ส่งผลให้การแข่งขันในการส่งออกข้าวจะรุนแรงในช่วงไตรมาส 2/2555 นอกจากนี้เวียดนามเพิ่มความหลากหลายในการส่งออกข้าว โดยในปี 2555 เวียดนามเพิ่มการส่งออกข้าวหนึ่งเป็น 400,000 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3 เมื่อเทียบกับปี 2554 ซึ่งส่งผลให้การแข่งขันในตลาดข้าวหนึ่งเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น นอกจากการแข่งขันกับอินเดียนแล้ว

- อินเดียนประกาศอนุมัติให้ส่งออกข้าวขาวและข้าวหนึ่งอีก 3-4 ล้านตันเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2555 ที่ผ่านมา จากที่เคยกำหนดไว้ในเดือนกันยายน 2554 ที่ 2 ล้านตัน และได้มีการส่งออกไปแล้ว 1.96 ล้านตัน (จนถึงช่วงต้นเดือนมกราคม 2555) ทั้งนี้ เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่า ปริมาณข้าวในช่วงฤดูร้อนปี 2554/55 อาจเพิ่มขึ้นไปแต่ละระดับ 87.1 ล้านตัน (ร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับปีก่อน) ขณะที่ปริมาณสต็อกข้าวของรัฐบาลซึ่งอยู่ที่ระดับ 29.8 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 ก็มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึง 11.8 ล้านตัน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า แนวโน้มราคาข้าวส่งออกทั้งของไทยและเวียดนามยังอาจปรับลดลงได้อีกในระยะข้างหน้า โดยนอกจากจะได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่รุนแรงจากอินเดียนที่เพิ่มการส่งออก

ข้าวขาวและข้าวหนึ่งอย่างต่อเนื่องด้วยราคาที่ต่ำกว่าไทยและเวียดนามแล้ว ยังอาจถูกกดดันจากการคาดการณ์ว่าจะมีผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดเพิ่มเติมในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายนอีกด้วย โดยตามปัจจัยทางฤดูกาล ข้าวเวียดนามจะออกสู่ตลาดมากในเดือนมีนาคม ส่วนข้าวนาปรังของไทยจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน

สรุป ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่าการดำเนินมาตรการรับจำนำข้าวนาปรังต่อเนื่องหรือไม่เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาข้าวในประเทศในระยะต่อไป โดยถ้ารัฐบาลดำเนินมาตรการรับจำนำข้าวนาปรัง คาดว่าราคาข้าวในประเทศจะยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง แต่ถ้ารัฐบาลไม่ดำเนินมาตรการรับจำนำข้าวนาปรัง ในขณะที่ปริมาณข้าวนาปรังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากการปลูกทดแทนข้าวนาปีส่วนที่ได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำท่วม และการส่งเสริมให้ปลูกข้าวนาปรังรอบ 2 ของรัฐบาล ราคาข้าวในประเทศอาจกลับมาเคลื่อนไหวตามราคาในตลาดโลก ที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจากการที่ผลผลิตข้าวของประเทศผู้ส่งออกข้าวสำคัญทยอยออกสู่ตลาด โดยเฉพาะเวียดนามและอินเดีย ประเด็นที่ต้องติดตาม คือ นโยบายการส่งออกข้าวสำหรับในปี 2555 ของอินเดีย(อินเดียเริ่มปีงบประมาณในเดือนเมษายน) ซึ่งถ้าอินเดียยังคงส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น ก็จะเป็นปัจจัยที่กดดันราคาข้าวในตลาดโลกต่อไป

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่นำเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ให้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น